

355

118

355

118

I. POBEŽIMOVŠ

**SODI
UN
PAMUDINĀJUMI**

LATVIJAS VALSTS IZDEVNIECĪBA

53-3045.

355

118

355
118

Par mūsu Padomju Dzimteni!

I. POBEŽIMOVŠ

SODI
UN
PAMUDINĀJUMI

LATVIJAS VALSTS IZDEVNIECĪBA
RĪGĀ 1953

1753

И. Побежимов
ВЗЫСКАНИЯ И ПОЩРЕНИЯ
Воениздат, Москва, 1952 г.

Part 60

На латышском языке

Lov. P. S. Valsts Biblioteka
Inv. ~~33-3045~~

0309061046

Sajā brošūrā pastāstīts par Padomju Armijā noteikto sodu un pamudinājumu nozīmi cīņā par kara disciplīnas nostiprināšanu.

Nepretendējot uz mūsu komandieru disciplinārās prakses pilnīgu apgaismošanu, brošūra tomēr būs zināms ieguvums seržantiem un staršinām, kuriem tā arī ir rakstīta.

IEVADS

Padomju Armijas augstu kaujas spēju nodrošināšanai svarīgākais noteikums ir stingra kara disciplina. Bez disciplīnas nevar būt īstas, kaujas spējīgas armijas. Tikai stingra disciplīna karaspēkā ļauj apvienot visu karavīru, visu daļu un apakšvienību karēivju pūles sekmīgai to uzdevumu izpildīšanai, kuri izvirzīti armijai kā miera, tā arī kara laikā.

Boļševiku partijas vadoņi — pasaulē pirmās socialistiskās valsts nodibinātāji — Ļeņins un Staļins veltījuši sevišķu uzmanību disciplīnas un kārtības nostiprināšanai Padomju Armijā. Ārzemju militārās intervencijas un pilsoņu kara gados, kad miljoniem strādnieku un zemnieku uz boļševiku partijas aicinājumu visi kā viens cēlās savas socialistiskās Tēvijas aizsardzībai, Ļeņins prasīja visiem līdzekļiem nostiprināt disciplīnu.

Lai iegūtu uzvaru, norādīja Vladimirs Iljičs Ļeņins, katrā ziņā vajag, lai disciplīna un pakļautība tiktu realizēta dzīvē ar nesaudzīgu stingrību.

Biedrs Staļins partijas VIII kongresā, savā referatā atmaskojot tautas ienaidnieku nodevīgo līniju, teica: «Visi šeit aizskartie jautājumi sarīt vienā: būt vai nebūt Krievijā stingri disciplinētai regulārai armijai.»¹ Uzskatot, ka bez armijas, kurā valdītu visstingrākās disciplīnas gars, nav iespējams nosargāt Padomju zemi no ienaidnieka uzbrukuma, biedrs Staļins izvirzīja kategorisku prasību: «... Vai nu mēs radīsim stingri disciplinētu, regulāru, īstu strādnieku un zemnieku armiju un nosargāsim Republiku vai arī mēs to neizdarīsim, un tad lieta aizies postā.»²

Pateicoties boļševiku partijas un tās vadoņu — Ļeņina un Staļina pūlēm, pilsoņu kara gados tika nodibināta regulārā Sarkanā Armija. Dzelzs disciplīnas saliedētie padomju karavīri

¹ J. V. Staļins, Raksti, 4. sēj., 226. lpp.

² Turpat, 227. lpp.

šmagās cīņās sagrāva ārzemju interventu un iekšējās kontrrevolūcijas pulkus, nosargāja Oktobra socialistiskās revolūcijas iekarojumus.

Kara disciplīnas ievērošanas un nostiprināšanas jautājumi Padomju Armijā vēl lielāku nozīmi ieguva Lielā Tēvijas kara periodā, kad biedrs Staļins no Padomju Armijas karavīriem prasīja: «Turpināt nepagurstoši papildināt savu kaujas meistarību, precīzi izpildīt komandieru pavēles, reglamentu un nolikumu prasības, svēti ieturēt disciplīnu, ievērot organizētību un kārtību.»¹

Padomju karavīri svēti izpildīja lielā vadoņa un karavadoņa biedra Staļina norādījumus. Ievērojot stingru kara disciplīnu, mūsu Bruņotie Spēki spēja spīdoši realizēt ģenialos Staļina plānus vācu fašistisko laupītāju un japaņu imperialistu sagraušanai.

Kara dzelzs disciplīna un priekšzīmīga kārtība karaspēka daļās un nodaļās ir nepieciešams nosacījums, lai karavīri sekmīgi izpildītu savu pienākumu Dzimtenes priekšā miera laika mācību dienās.

Biedrs Staļins savā 1946. gada 23. februara pavēlē norādīja, ka: «Panākumi karaspēka apmācīšanā un audzināšanā nav iedomājami bez stipras disciplīnas un stingras militāras kārtības, kuru uzturēt ir visa armijas sastāva galvenākais pienākums.»²

Padomju kara disciplīnu nosaka Disciplinārais reglaments kā stingru un precīzu kārtības un nolikumu ievērošanu, kas noteikti likumos un kara reglamentos un jāpilda visiem karavīriem. Padomju Armijā disciplīna pamatojas uz to, ka katrs karavīrs apzinās savu militāro pienākumu un personīgi atbild par savas Dzimtenes — Padomju Socialistisko Republiku Savienības aizsardzību. Tieši mūsu karavīru augstā apzinīgumā arī slēpjas viena no disciplīnas pamatīpatnībām Padomju Armijā, kura to atšķir no nūjas disciplīnas buržuaziskajās armijās.

Kapitalistisko valstu armijās disciplīna balstās uz šķirisko pakļautību, uz bailēm no soda un nežēlīgu piespiešanu. Lai pārvērstu armiju par paklausīgu ieroci savai laupīšanas politikai, imperialisti un pirmām kārtām amerikāņu un angļu kara kurinātāji iepotē kareivjiem viszemākos instinktus, cenšas katru no tiem padarīt par slepkavu un laupītāju, šajos nolūkos tie plaši ietekmē kareivjus un virsniekus ideoloģiski, audzina tos nacionalisma un rasiska naida garā pret citām tautām.

¹ J. V. Staļins, Par Lielo Tēvijas karu. VAPP, 1946., 78. lpp.

² «Cīņa», 1946. gada 23. februārī.

Amerikaņu un angļu interventu neredzētās ļaundarības Korejā ir spilgts apliecinājums tam, kādus tikumus amerikaņu reakcionāri ievieš savu kareivju un virsnieku vidū. Buržuazisko armiju disciplina virzīta uz to, lai padarītu kareivjus par automātiem, kas bez kurnēšanas izpilda profesionālu slepkavu un bendes lomu savu saimnieku imperialistu interešu labā. Tomēr, kā rāda karu pieredze, tāda disciplina nevar būt stipra un tā nespēj izturēt ilgstošu un nopietnu pārbaudījumu.

Padomju kara disciplina ir jauna tipa armijas — socialistiskās valsts armijas — disciplina. To galvenokārt nosaka padomju sabiedriskā un valsts iekārta un mūsu Bruņoto Spēku vēsturiskā misija. Tās pamats ir karavīru bezgalīga uzticība savai Dzimtenei, padomju tautai, Ļeņina-Staļina partijai. Kareivju, seržantu un virsnieku apzinīgā attieksme pret savu dienesta pienākumu izpildīšanu nodrošina padomju kara disciplīnas augstu līmeni, kāds nav sasniedzams buržuaziskajās armijās, jo, kā norāda biedrs Staļins, «...tikai apzinīga disciplīna var būt patiešām dzelzs disciplīna».

Ļeņina-Staļina partija veic milzīgu idejiski politisku darbu padomju karavīru vidū. Tā audzina mūsu Dzimtenes sargus dzīvoņā padomju patriotisma, augsta komunistiska apzinīguma, nacionālā un militārā lepnuma un bezierunu paklausības garā, izpildot karavīra pienākumu, visstingrākās disciplīnas ievērošanas garā.

Personalā sastāva audzināšanai stingras disciplīnas garā pie mums pamatā nav piespiešanas un vardarbības metode, kā tas ir imperialistisko valstu armijās, bet gan boļševistiski organizēts audzināšanas darbs. Pasvītrojot pārliecināšanas nozīmi padomju cilvēku augstu morālu īpašību audzināšanā, V. I. Ļeņins teica: «Vispirms mums jāpārliecina un pēc tam jāpiespiež. Mums katrā ziņā vispirms jāpārliecina un tikai pēc tam jāpiespiež.»¹

Biedrs Staļins māca, ka mūsu audzināšanas darba pamatā nav represijas, piespiešana, bet gan masu pārliecināšana par mūsu lielās lietas taisnīgumu.

Tomēr pārliecināšana neizslēdz sodu pielietošanu pret tiem karavīriem, kas pārkāpj kara disciplīnu.

Ļeņins rakstīja, ka neviens noziegums pret disciplīnu un revolucionāri kaujiniecisko garu nedrīkst palikt nesodīts.

Par disciplīnas stāvokli apakšvienībās un daļās atbild komandieris. Komandieriem vienvadītājiem pastāvīgi jā rūpējas par

¹ V. I. Ļeņins, Raksti, 32. sēj., 183. lpp.

disciplīnas nostiprināšanu, kā arī jāievieš karaspēkā stingra reglamentā noteiktā kārtība un organizētība.

Vienvadības princips Padomju Armijā ir svarīgākais nosacījums augstas disciplīnas nodrošināšanai karaspēkā, militarās un politiskās sagatavošanas uzdevumu sekmīgai atrisināšanai, ūļa mūsu ieroču uzvarai kaujas laukos.

Padomju komandierim vienvadītājam nepieciešams ik dienas uzlabot nodarbību saturu, dziļi izstudēt Lielā Tēvijas kara pieredzi un prasmīgi to izmantot, mācīt karaspēkam visu nepieciešamo mūsu Dzimtenes bruņotai aizsargāšanai.

Ir svarīgi atzīmēt, ka lielus un goda pilnus pienākumus kara reglamenti uzliek ne tikai virsniekiem, bet arī seržantiem, kas ir kareivju tuvākie un tiešākie priekšnieki un audzinātāji. Seržanti, kas ir mūsu komandējošo kadru vislielākais pulks, māca un audzina kareivjus, ieaudzina tiem mīlestību uz karadienestu, ievieš stingru kara disciplīnu un reglamentos noteikto kārtību.

Visi PSRS Bruņoto Spēku reglamenti pasvītro seržantu nozīmi ierindas sastāva apmācībā un audzināšanā. Nodaļas komandieris, teikts Iekšējā dienesta reglamentā, atbild par savu padoto apmācību, audzināšanu, kara disciplīnu, ierindas stāju un nevainojamu ārējo izskatu; par pareizu ieroču, uzkabes, apģērba, vezumu, kaujas specīalo un transporta mašīnu izmantošanu un saglabāšanu, kā arī par to uzglabāšanu pilnīgā kārtībā un gatavībā.

Padomju Armijas komandieriem ir ne tikai lieli pienākumi, bet padomju likumi un kara reglamenti tiem piešķir arī lielas tiesības kara disciplīnas nostiprināšanā un uzturēšanā. Pilnīgi pamatotas ir viņu tiesības piemērot padotajiem disciplīnāros sodus un pamudinājumus.

Disciplīnārais reglaments pilnīgi nosaka disciplīnāras prakses principus, soda un pamudinājumu veidus, kā arī priekšnieka tiesības to pielietošanā.

«Dzimtenes aizsardzības intereses, — teikts Reglamenta ceturtajā paragrafā, — prasa no priekšnieka neatstāt bez ievēribas nevienu padotā pārkāpumu, stingri sodīt nekārtīgos un apbalvot priekšzīmīgos par izrādīto uzcītību, varonību un priekšzīmi dienestā.»

Tādas prasības izskaidrojamas ar to, ka mūsu socialistiskā valsts nevar samierināties ar pārkāpumiem, kas grauj disciplīnu PSRS Bruņotajos Spēkos. Tādeļ, lielā skaitā piešķirot pamudinājumus priekšzīmīgajiem, tā uzliek par pienākumu komandieriem sodīt nedisciplīnētos, tos, kas pārkāpj kara disciplīnu.

Komandiera pienākums ir nemitīgi prasīt no saviem padotajiem dienesta pienākumu precīzu izpildīšanu, stingrāko kara reglamentu noteikumu ievērošanu. Komandiera augstākajām prasībām vajag izpausties visur un jebkādos apstākļos.

Padomju komandierim ir jābūt stingram, bet līdz ar to arī patiesam un rūpīgam priekšniekam. Tā māca mūsu komandierus lielais Staļins, norādot, ka, apmācot un audzinot padotos, visiem komandieriem un priekšniekiem ir jā rūpējas par viņu sadzīves vajadzībām, ēdienu, iekārtošanu un apģērbu, par to, lai karavīri savlaicīgi un pilnīgi tiktu apgādāti ar visu, kas viņiem pienākas.

Mūsu armijā apbalvojumus saņem kareivji, kas izrādījuši uzcītību, varonību un priekšzīmi dienestā. Komandieris, izsakot pamudinājumu savam padotajam, līdz ar to atbalsta viņa rīcību, visa personālā sastāva priekšā pašvītro šās rīcības sabiedrisko derīgumu. Sodus pielieto pret vainīgajiem, un tie izpaužas izdarītā pārkāpuma kā Padomju Armijā nepieļaujamas parādības nosodīšanā.

Komandiera prasmīga disciplināro tiesību izmantošana, savlaicīga un pareiza sodu un pamudinājumu pielietošana ir disciplīnas nostiprināšanas nepieciešams noteikums. Disciplināriem sodiem un pamudinājumiem Padomju Armijā ir viens mērķis: audzināt disciplinētu, vīrišķīgu cīnītāju, kas pilnībā pārvalda kara tehniku un ir gatavs kuru katru mirkli stāties cīņā pret ienaidnieku un par katru cenu aizstāvēt mūsu Dzimtenes valstiskās intereses.

I. DISCIPLINARIE SODI PADOMJU ARMIJĀ

DISCIPLINARIE SODI KĀ SODA MĒRS UN AUDZINĀŠANAS LIDZEKLIS

Kara disciplinas nostiprināšanas un veicināšanas intereses Padomju Armijā prasa pielietot pret disciplinas pārkāpējiem piespiedlīdzekļus. Viens no piespiedlīdzekļu veidiem ir disciplinārais sods, kas tiek uzlikts tiem, kas pārkāpj kara disciplinu vai sabiedrisko kārtību. Pie tam disciplinārais sods tiek pielietots tanī gadījumā, ja izdarītais pārkāpums nav tāds, kas prasa nodošanu tiesai.

Nav nemaz jāpierāda, ka komandieris varēs panākt stingru reglamenta kārtības ievērošanu no padotajiem tikai tad, ja neatstās bez ievēribas pat mazāko disciplinas pārkāpumu, ja prātīs savienot piespiedlīdzekļus ar audzināšanas darbu. Nepareizi rīkosies tas komandieris, kas izvairīsies no reglamentā viņam uzlikto pienākumu izpildīšanas — neatstāt bez ievēribas nevienu pārkāpumu, ko izdarījis karavīrs. Šajā gadījumā stingras kara disciplinas ieviešanas vietā viņš netiši sekmēs tās vājināšanu. Komandieriem, kas patlaban realizē disciplināro praksi, nepieciešams vienmēr atcerēties izcilā proletariāta karavadoņa M. V. Frunzes norādījumu, kurš rakstīja: «Bez disciplinārajiem sodiem nevar iztikt. Karavīra pienākuma un armijā noteiktās kārtības pārkāpējiem ir jāsaņem sods par saviem pārkāpumiem.»

Disciplinārais sods ir ne tikai sodīšanas līdzeklis par izdarīto pārkāpumu, bet arī svarīgs audzināšanas līdzeklis, audzinot padomju karavīru komunistiskā apzinīguma garā.

Disciplināro sodu uzliek vainīgajam tādēļ, lai tas dziļi apziņotos, ka kara disciplinas pārkāpšana nav pieļaujama, lai tas labotos un turpmāk neatkārtotu pārkāpumus. Savlaicīgi pielietojot disciplinārās iedarbības līdzekļus, komandieris līdz ar to virza padoto uz kara disciplinas prasību godīgas izpildīšanas ceļu

un brīdina citus no pārkāpumu izdarīšanas. Tātad Padomju Armijā piespiešana ir prasmīgi jāsavieno ar audzināšanu un pārliecināšanu.

Karavīrs, kas pārkāpj disciplīnu un armijā noteikto karadienesta izpildīšanas kārtību, izdara pārkāpumu vai noziegumu, jo vieni kara disciplīnas neievērošanas gadījumi ir pārkāpumi, bet otri, vairāk bīstami, — noziegums.

Starpība starp pārkāpumu un noziegumu ir tā, kādā mērā tie ir sabiedriski politiskā ziņā bīstami un cik lielu ļaunumu tie var atnest valsts aizsardzības interesēm. Pārkāpumu kā mazāk bīstamu rīcību nesoda tiesas ceļā, bet vainīgajam ar komandiera varu uzliek disciplināro sodu. Komandierim ir kategoriski jādara gals visāda veida disciplināriem pārkāpumiem, nepieļaujot nekādu atkāpšanos no reglamentu prasībām. Tādēļ komandierim, izlemjot jautājumu par iedarbības līdzekļu pielietošanu pret vainīgo karavīru, ir vispusīgi jānovērtē un jāpārdomā visi lietas apstākļi.

DISCIPLINĀRO SODU VEIDI, KURI UZLIEKAMI KAREIVJIEM UN SERŽANTIEM

Disciplināro sodu veidus, kuri uzliekami kareivjiem, seržantiem un staršīnām, nosaka Disciplinārais reglaments, kas piešķir komandierim lielas tiesības un iespējas to pielietošanai. Tā kareivjiem var uzlikt šādus sodus: rājienu; neatļaut iziet no kazarmām, no daļas izvietotās vietas — līdz 1 mēnesim; nozīmēšanu norīkojumā ārpus kārtas (izņemot nozīmēšanu sardzes dienestā) vai darbā — līdz 5 norīkojumiem; vienkāršo arestu — līdz 20 diennaktīm; stingro arestu — līdz 15 diennaktīm; dienesta pakāpes «jefreitors» atņemšanu.

Tātad komandierim ir tiesības nosodīt ar vienu no šiem sešiem disciplinārajiem sodiem atkarībā no pakļautā izdarītā pārkāpuma svarīguma un pakāpes. Pie tam kareivis, kas par savu pārkāpumu saņēmis sodu — ārpuskārtas norīkojumu, nevar tikt nozīmēts sardzes dienestā. Karavīra nozīmēšana sardzes dienestā, lai izciestu savu disciplināro sodu, noliegta, jo sardzes dienests ir kaujas uzdevuma pildīšana un stāvēt sardzē vai izpildīt sargmaiņa pienākumus var tikai nevainojami disciplinēti karavīrs.

Virsdienesta seržantiem un staršīnām var uzlikt pēc Disciplinārā reglamenta šādus sodus: rājienu; neatļaut iziet no kazarmām, no daļas novietnes — līdz 1 mēnesim; ārpuskārtas nozīmēšanu norīkojumā (izņemot nozīmēšanu sardzes dienestā) —

līdz 3 norikojumiem; vienkāršo arestu — līdz 20 diennaktīm; stingro arestu — līdz 10 diennaktīm, pazemināšanu ieņemamā amatā, degradēšanu dienesta pakāpē, līdz pat ierindniekam ieskaitot. Parasti personām — virsdienesta seržantu sastāvam, kam ir «staršinas» pakāpe, sodus — ārpuskārtas norikojumus un stingro arestu — neuzliek.

Kas attiecas uz virsdienesta seržantiem un staršinām, tad viņiem var uzlikt šādus sodus: rājienu; vienkāršo arestu — līdz 20 diennaktīm; pazemināšanu amatā, ieskaitīšanu rezervē pirms dienesta termiņa notecešanas.

Socialistiskās dzimtenes aizsardzības interesēs komandieris nedrīkst atstāt nevienu padoto pārkāpumu bez vajadzīgās ievērošanas. Viņš stingri sauc pie atbildības tos, kas pārkāpj kara disciplīnu un armijā noteikto kārtību. Būdam vienmēr ar augstām prasībām pret padotajiem, viņš nekad nepazemos karavīra cieņu, neapvainos viņu. Pie disciplinārsoda uzlikšanas komandieris ņem vērā izdarītā pārkāpuma svarīgumu un vainas pakāpi. Noteicot soda mēru, komandieris ņem vērā pārkāpuma raksturu, apstākļus, kādos tas izdarīts, kā agrāk uzvedies vainīgais, cik ilgu laiku viņš dien armijā un vai viņš zina dienesta kārtību.

Disciplinārsodam ir jābūt stingrākam, ja vainīgais vairākkārt izdarījis vienu un tā paša rakstura pārkāpumu, kad pārkāpums izdarīts, izpildot dienesta pienākumus, vai ja sekas tam ir pastāvošās kārtības ievērojams traucējums.

Cīņa par kara disciplīnas uzturēšanu augstā līmenī nav kampaņa, bet gan komandiera ikdienas pienākums.

Tomēr, apskatot sodu un pamudinājumu uzskaites kartiņas dažās apakšvienībās, var konstatēt, ka ilgāku laiku kartiņās nav uzrādīti sodi, bet pēc tam dažu dienu laikā tie seko viens pakāļ otram, pēc tam atkal iestājas garāks pārtraukums.

Ar ko izskaidrojama šāda lēcienveidība dažu nodaļu komandieru disciplinārajā praksē? To var izskaidrot tikai šādi: šie komandieri ir stingri savās prasībās pret saviem padotajiem ne vienmēr, bet gan no gadījuma līdz gadījumam. Viņi atceras savas disciplinārās tiesības tikai tad, kad kāds rupji pārkāpis disciplīnu. Pats par sevi saprotams, ka šāda disciplinārā prakse nepavisam neveicina kara disciplīnas uzturēšanu augstā līmenī.

Dažreiz disciplinārajā praksē atklājas arī šāds trūkums: no visiem sodiem, kas uzlikti kareivjiem, ļoti maz sodu uzlikuši nodaļu komandieri. Arī tas nav pieļaujams. Ja seržants pilnīgi neizmanto savas disciplinārās tiesības, tad tas nozīmē, ka viņš

pārkāpj reglamenta prasības un īsti necinās par disciplinās nostiprināšanu savā nodaļā.

Svarīgs nosacījums komandiera disciplināro tiesību prasmi-gai izmantošanai ir militāro reglamentu pārziņāšana, kuri sis-tematiski jāstudē un no kuriem jāvadās. Reglamentu laba zinā-šana dod komandierim stingru pārliecību par savas rīcības pa-reizību.

Disciplinārais sods padotajam jāuzliek 5 diennakšu laikā no tās dienas, kad komandieris uzzinājis par izdarīto pārkāpumu. Ja turpretim pārkāpuma lieta tiek izmeklēta vai par to tiek izda-rita izziņa, tad sodu uzliek ne vēlāk par piecām dienām, skaitot no izziņas (izmeklēšanas) nobeigšanas brīža.

Pieredze rāda, ka disciplinārais sods, kas tiek uzlikts ar novē-lošanos, zaudē savu asumu un nešasniedz mērķi.

Ne mazāk svarīgi ir arī tas, lai disciplinārais sods tiktu izpil-dīts nekavējoties un izņēmumu gadījumos ne vēlāk par mēnesi no soda uzlikšanas dienas. Soda izpildīšana, protams, var tikt arī atlikta, bet tikai pie sevišķiem apstākļiem, piemēram, ja kareivis, kam uzlikts sods, saslimst.

Ja karavīrs, kuram uzlikts disciplinārais sods, iesniedz lūgumu par apzēlošanu, soda izpildīšana netiek apturēta. To var apturēt tikai ar vecākā priekšnieka rīkojumu. Karavīram nav atļauts iesniegt sūdzību par disciplinārā soda stingrību.

Kara disciplīnu mūsu armijā nostiprina ar dažādiem līdzek-ļiem.

Sajā ziņā milzīga nozīme ir karavīru idejiski politiskajai audzināšanai. Sekmes mācībās un kara disciplīnas nostiprināšanā tiek nodrošinātas pirmām kārtām ar mūsu karavīru politisko apzinīgumu, ar viņu idejisko rūdījumu. Tādēļ komandieriem un politiskajiem darbiniekiem pastāvīgi jā rūpējas par karavīru apzi-nīguma celšanu, jāaudzina tie padomju patriotisma un kara zvē-resta negrozāmas pildīšanas garā.

Jo augstāks mūsu kareivju komunistiskais apzinīgums un jo stiprāka ir kara disciplīna, jo augstāka ir vienības kaujas gata-vība.

Tomēr cīņu ar disciplīnas pārkāpējiem, kā norāda V. I. Ļeņins, nevar vest tikai ar propagandas un aģitācijas palīdzību, tikai organizējot sacensības, tikai izraugoties labākos organizatorus, — cīņa jāved arī ar piespiedu līdzekļiem.

Valstiska piespiešana Padomju Armijā tiek realizēta vai nu ar attiecīgu priekšnieku varu, vai tiesas ceļā. Karavīram par dis-ciplīnas pārkāpšanu tiek uzlikts disciplinārsods, ja tā izdarītais

pārkāpums nav tāds, par ko jānodod tiesai. Īsi apskatīsim kara noziegumu atsevišķos veidus.

Vissmagākais noziegums mūsu zemē ir Dzimtenes nodevība.

«Tēvijas aizsardzība, — teikts Staļina Konstitūcijas 133. pantā, — ir katra PSRS pilsoņa svēts pienākums. Dzimtenes nodevība; zvēresta laušana, pāriešana ienaidnieka pusē, kaitēšana valsts militāram spēkam un spiegošana — sodāma ar visu likuma bardzību kā vissmagākā ļaundarība.»

1950. gada 12. janvāra PSRS Augstākās Padomes Prezidija Dekrets «Par nāves soda piemērošanu Dzimtenes nodevējiem, spiegiem un diversantiem» kā izņēmumu no PSRS Augstākās Padomes Prezidija 1947. gada 26. maija Dekreta par nāves soda atcelšanu pieļāva piemērot nāves sodu Dzimtenes nodevējiem, spiegiem, diversantiem kā augstāko soda mēru. Ar šo likumu mūsu valsts izteica tautas gribu, tās patriotismu socialistiskās Dzimtenes aizsardzībā.

Padomju disciplīnas galvenā prasība ir komandiera pavēles bezierunu izpildīšana. Priekšnieka pavēle ir likums padotajiem. Tā jāizpilda bez ierunām, precīzi un laikā. Saņemot pavēli, padotajam tā ir jāizpilda pie jebkādiem apstākļiem tā, kā to prasa komandieris, un precīzi komandiera norādītajā laikā.

Pavēles neizpildīšana ir noziegums, par kuru tiesā kara tribunāls.

«Komandiera pavēle, rīkojums, — teica M. I. Kaļiņins, — tas ir likums kareivim jebkādos apstākļos, likums, no kura nekādas atkāpšanās nevar būt. Ikviens, kas pieļauj vienu vai otru novirzi no mūsu militārās kārtības noteikumiem, pārkāpj disciplīnu un ir sodāms ar visbargāko sodu.»

Karā komandiera pavēle izšķir kaujas likteni. Karavīri vienmēr gūs uzvaru pār ienaidnieku, ja ikviens no tiem precīzi un laikā izpildīs pavēli. Un otrādi, vajag tikai apakšvienībā atrasties kaut vai vienam glēvulim, kas neizpilda komandiera pavēli, kad būs apdraudētas ne tikai daudzu cilvēku dzīvības, bet arī pašas kaujas iznākums. Karavīra pienākums ir atdot visus savus spēkus un, ja to prasa apstākļi, arī dzīvību pavēles izpildīšanai.

Karavīri frontinieki apgalvoja, ka no disciplīnas līdz varonībai ir tikai viens solis. Tas patiešām tā arī ir. Lielais Tēvijas karš uzskatāmi parādīja, ka par drošsirdīgu, vīrišķīgu cīnītāju kļūst tas, kas bez ierunām pakļaujas savam komandierim, kas ir augsti apzinīgs, kas vienmēr rīkojas precīzi pēc reglamentiem, izrādot saprātīgu iniciatīvu.

Lūk, kāpēc nodaļu komandieriem jau miera laika apstākļos nemitīgi jārūpējas par to, lai saviem padotajiem ieaudzinātu drošsirdību, norūditu viņu gribu, izturību grūtību pārvarēšanā, audzinātu augstas moralās un kaujas īpašības.

Par vienu no smagākajiem kara noziegumiem padomju likums uzskata dezertēšanu un patvaļīgu vienības atstāšanu. Kara dienests uzliek par pienākumu karavīriem, seržantiem un staršinām vienmēr atrasties savā vienībā vai arī tās izvietotās rajonā. Viņiem ir tiesības atstāt savu vienību tikai ar rotas komandiera atļauju, ievērojot kārtību, kas noteikta ar Iekšējā dienesta reglamentu. Ja kareivis vai seržants, piemēram, aizgājis bez atļaujas uz pilsētu, tad līdz ar to viņš patvaļīgi atstājis vienību, rupji pārkāpis disciplīnu.

Atkarībā no tā, cik ilgi aizgājušais atradies ārpus vienības, izšķirsies jautājums par to, vai šī rīcība ir patvaļīga prombūtne vai dezertēšana.

Padomju likums noteic par patvaļīgu prombūtni un dezertēšanu kriminālo atbildību.

Vairāk nekā vienu diennakti ilga patvaļīga prombūtne ir dezertēšana, par kuru noteikta brīvības atņemšana uz laiku no pieciem līdz desmit gadiem. Kareivis vai seržants, kas patvaļīgi aizgājis no savas vienības pirmo reizi uz laiku līdz divām stundām, sodāms disciplinārā kārtā.

Patvaļīga prombūtne, atkārtota vairākkārt, uz laiku līdz divām stundām vai arī ilgāk par divām stundām, kaut arī tikai vienu reizi, nododama kara tribunāla tiesai, bet pie mikstinošiem apstākļiem sodu var uzlikt komandieris.

Kara noziegumu izdarīs kareivis, ja viņš pārkāps sardzes dienestu, kura izpilde ir pielīdzināta kaujas uzdevuma izpildīšanai.

Sardzes dienests ir kara mantu, kaujas tehnikas un citu militāro objektu apsardzība, kā arī to personu apsardzība, kas atrodas virssardzē. Šā dienesta izpildīšana prasa no karavīriem Garnizona un sardzes dienesta reglamenta visu noteikumu precīzu ievērošanu, nelokāmu apņēmību, augstu modrību un iniciatīvu.

Ir zināms, ka amerikāņu un angļu asiņainie imperialisti, kas alkst jauna kara pret mūsu Dzimteni un tautas demokrātijas valstīm, visādi cenšas graut mūsu ekonomiskās un aizsardzības spējas. Viņi pastiprināti iesūta pie mums diversantus, nežēlo līdzekļus atsevišķu personu un bruņotu grupu diversijas darbu finansēšanai, kuri vērsti pret Padomju Savienību un tautas demokrātijas valstīm.

Lai paralizētu spiegu, diversantu un citu ienaidnieku noziedzīgo rīcību, padomju karavīriem modri jāpilda sardzes dienests, obligāti jāizpilda mūsu reglamentu prasības. Lai cik arī ienaidnieks nebūtu viltīgs, viņš nevarēs kaitēt kara vienībai, kur sardzes dienestā uz visstingrāko izpilda reglamenta prasības, kur valda disciplinētība un organizētība.

Karavīrs, kas veic sardzes dienestu, izpilda kaujas uzdevumu. Tādēļ arī sardzes dienesta noteikumu pārkāpšana parasti ir kara noziegums, par ko vainīgais bargi sodāms.

Mūsu valsts likumos jo sevišķi nozīme piešķirta padomju cilvēku pienākumam — kā acuraugu glabāt valsts un kara noslēpumus. PSRS Augstākās Padomes Prezidija 1947. gada 9. jūnija Dekrets «Par atbildību par valsts noslēpumu izpaušanu un valsts noslēpumu saturošu dokumentu nozaudēšanu» nosaka sevišķi stingru atbildību karavīriem par šo noslēpumu izpaušanu.

Katram karavīram pēc viņa dienesta rakstura lielākā vai mazākā mērā ir zināmas ziņas, kas ir mūsu kara un valsts noslēpumi. Bet jebkāds noslēpums, vai tas būtu liels vai mazs, arvien interesē imperialistisko valstu izlūkdienesta aģentus. Pēc šiem noslēpumiem viņi sevišķi dzenas, cenšoties tos uzzināt vispirms no cilvēkiem, kas neprot turēt mēli aiz zobiem un rūpīgi glabāt dokumentus. Ziņas par ieroču un kaujas tehnikas daudzumu un kvalitāti, par to, cik daudz ir apģērba, cik liels ir personālais sastāvs, un citas ziņas, kas attiecas uz karaspēka vienību, apakšvienību, ir tie dati, kas, nokļuvuši ienaidnieka rokās, var nodarīt lielus zaudējumus mūsu valsts aizsardzības spējām.

Padomju Armijas karavīra goda lieta ir vienmēr būt modram, vairāk nekā savu acu gaismu glabāt kara un valsts noslēpumu.

Karavīrs, kas izpaudis militāra rakstura ziņas, kuras satur valsts noslēpumu, ja šī rīcība nav kvalificējama kā Dzimtenes nodevība vai spiegošana, sodāms ar ieslodzījumu labošanas darbu nometnē uz laiku no desmit līdz divdesmit gadiem.

Ja karavīrs nozaudē dokumentus, kas satur slepenas ziņas un ir valsts noslēpums, — ja šī rīcība pēc sava rakstura nav tāda, par kuru likums paredz smagāku sodu, — tas sodāms ar ieslodzījumu labošanas darbu nometnē uz laiku no pieciem līdz astoņiem gadiem.

Par to pašu noziegumu, ja tam ir sevišķi smagas sekas, tiek sodīti karavīri ar ieslodzījumu labošanas darbu nometnē uz laiku no astoņiem līdz divpadsmit gadiem.

Vienmēr un jebkuros apstākļos padomju karavīram vajag būt vislielākā mērā piesardzīgam un modram. Nedrīkst ne uz mirkli

aizmirst to, ka, kamēr pastāv kapitalistiskais ielenkums, pastāv arī militārā uzbrukuma briesmas Padomju Savienībai, arvien būs arī imperialistu mēģinājumi iesūtīt pie mums spieģus un diverzantus, kuru mērķis ir uzzināt valsts un kara noslēpumus, nodarīt zaudējumus mūsu Dzimtenes varenībai.

Būt modram nozīmē precīzi pildīt dienestu, centīgi izpildīt kara zvēresta un reglamentu prasības, komandieru pavēles un rīkojumus. Ja kareivis veic savu goda pilno dienestu precīzi pēc reglamentiem, tad viņš ir modrs un prasmīgs karavīrs. Viņš nekad neizpauž kara noslēpumus, neaptraipīs savu karavīra godu ar rīcību, kas būs pretrunā ar viņa svēto solījumu būt uzticīgam Dzimtenei, kara zvērestam.

Mūsu likumi un kara reglamenti uzliek par pienākumu karavīriem visnotaļ glabāt kara un tautas mantu. PSRS Augstākās Padomes Prezidija Dekrets «Par kriminalatbildību par valsts un sabiedriskā īpašuma izlaupišanu» noteic bargus sodus par šiem noziegumiem.

Tā, piemēram, zādība, piesavināšanās, izšķērdēšana vai citāda valsts īpašuma izlaupišana sodāma ar ieslodzīšanu labošanas darbu nometnē uz laiku no septiņiem līdz desmit gadiem ar mantas konfiskāciju vai bez konfiskācijas.

Valsts īpašuma izlaupišana, kas izdarīta atkārtoti, organizētā grupā (bandā) vai arī lielos apmēros, sodāma ar ieslodzīšanu labošanas darbu nometnē uz laiku no desmit līdz divdesmit pieciem gadiem ar mantas konfiskāciju.

Gādīga izturēšanās pret socialistisko īpašumu, pastāvīgas rūpes par tā pavairošanu ir mūsu cilvēku labākā īpašība.

Šī īpašība piemīt arī Padomju Armijas karavīriem. Ar jo sevišķu spēku tā izpaudās Lielā Tēvijas kara gados. Grūtos kaujas apstākļos karavīri rūpīgi sargāja savus lieliskos ieročus, municiju, tehniku, dažādu kara mantu. Tagad miera laika mācību dienās, svēti ievērojot kara zvēresta, reglamentu un instrukciju noteikumus, katram padomju karavīram jāglabā savas apakšvienības manta un visas lietas, ko valsts viņam nodevusi personīgā lietošanā.

Pavirša attiecība pret ieroci, kara tehniku, kā arī pret kara mantu, jāuzskata par kara disciplīnas rupjāko pārkāpumu un šīs mantas izšķērdēšana — par bīstamu noziegumu.

Kara manta, kas atrodas daļās un apakšvienībās, ir valsts īpašums. Tā ir socialistiskā īpašuma daļa, un katrs, kas izlaupa šo īpašumu, ir tautas ienaidnieks, tas grauj mūsu Dzimtenes ekonomisko un militāro varenību.

Kā savs acuraugs jāglabā kara manta un pašos pamatos jāizskauž visniecīgākie mēģinājumi to izlaupt. Tā ir katra Padomju Armijas karavīra goda lieta.

NODAĻAS KOMANDIERA TIESĪBAS DISCIPLINARO SODU UZLIKŠANA

Kara disciplīnas ieviešanā un uzturēšanā galvenā nozīme, kā tas minēts iepriekš, ir komandieriem vienvadītājiem. Cīņā par disciplīnas un militārās kārtības nostiprināšanu apakšvienībās daudz var darīt un ir jādara seržantiem.

«Disciplīnas un kārtības balstam, — saka biedrs Staļins, — vispirms jābūt mūsu komandieru kadriem, to skaitā staršinām un seržantiem — sarkanarmiešu tuvākajiem un tiešajiem priekšniekiem un audzinātājiem.»¹

Kas tiek prasīts no staršinām un seržantiem, lai viņi būtu īsti disciplīnas un kārtības atbalstītāji rotā? Pirmām kārtām ir vajadzīgs, lai katrs jaunākais komandieris dziļi saprastu mūsu kara disciplīnas būtību un to, ko tā prasa no karavīriem, lai viņš prasmīgi izmantotu disciplīnaro varu sava dienesta pienākumu pildīšanā.

Disciplīnārais reglaments piešķir nodaļu un lielgabalu komandieriem tiesības uzlikt sodus disciplīnas pārkāpējiem. Šo tiesību realizēšanā komandierim vienmēr jābūt stingram un ar augstām prasībām. Padomju karavīri mīl un ciena stingru komandieri, jo tiem kā augsti apzinīgiem socialistiskās valsts aizstāvjiem disciplīna ir iekšēji piemītoša īpašība.

Pieredze rāda, ka staršinas un seržanti, kuriem ir augstas prasības, uztur un saglabā priekšzīmīgu kārtību un stingru kara disciplīnu jebkuros apstākļos.

Augstas prasības un taisnīga stingrība pret padotajiem nekad netraucē, bet gan palīdz komandierim pakļaut padoto sirdis, iedvest nepieciešamību pakļauties bez ierunām. Bet komandierim jācenšas pēc tā, lai viss tiktu izpildīts bez sodiem, jau iepriekš novēršot kara disciplīnas pārkāpumus.

Šajā gadījumā viņš pastāvīgi griežas pie padoto apzinīguma un sirdsapziņas, pie viņu karavīra goda, pienākuma jūtām.

Ja kareivim nav neviena soda, jāpalīdz tam arī turpmāk dienēt bez pārkāpumiem, tāpat arī bez sodiem. No komandiera, no viņa prasmes audzināt padotos, pareizi pielietot disciplīnaro varu daudzējādā ziņā ir atkarīga karavīra uzvešanās..

¹ «Cīņa», 1946. g. 23. februārī.

Katram priekšniekam mūsu Armijā ir noteiktas disciplināras tiesības. Tā, piemēram, nodaļas komandierim un lielgabalu komandierim ir tiesības: izteikt rājienu; nepiešķirt ierindas sastāva personām vienu kārtējo atvaļinājumu ārpus kazarmām, ārpus daļas novietnes; nozīmēt kareivjus ārpus kārtas dienesta norīkojumā vai darbā — līdz vienam norīkojumam.

Vada komandiera palīgam ir tiesības: izteikt rājienu; nepiešķirt atvaļinājumu ārpus kazarmām vai daļas izvietojanas rajona: ierindas sastāva personām — līdz diviem kārtējiem atvaļinājumiem, seržantu sastāva personām — vienu kārtējo atvaļinājumu; norīkot ārpus kārtas: ierindas sastāva personas dienesta norīkojumos vai darbā — līdz diviem norīkojumiem, seržantu sastāva personām dienesta norīkojumu — līdz vienam norīkojumam.

Lielākas tiesības nekā nodaļas komandierim un vada komandiera palīgam ir rotas, baterijas, eskadrona, avioeskadriļas un komandas staršīnām.

Rotas staršina var izteikt rājienu, nepiešķirt atvaļinājumu ārpus kazarmām, ārpus daļas izvietojanas rajona: kareivjiem — līdz trim kārtējiem atvaļinājumiem, seržantu un staršīnu sastāva personām — līdz vienam kārtējam atvaļinājumam; nozīmēt ārpus kārtas: kareivjus dienesta norīkojumā vai darbā — līdz trim norīkojumiem, seržantu un staršīnu sastāva personām dienesta norīkojumā — līdz vienam norīkojumam; uzlikt kareivjiem vienkāršo arestu — līdz divām diennaktīm.

Komandieris var uzlikt disciplināro sodu tikai to tiesību robežās, kādas tam paredzētas reglamentā. Nodaļas komandieris, piemēram, nevar par vienu pārkāpumu nozīmēt kareivim ārpus kārtas 2 norīkojumus. Šīs tiesības ir vada komandiera palīgam, bet nodaļas komandieris var nozīmēt kareivi tikai vienā norīkojumā ārpus kārtas. Līdzīgi nav tiesību vada komandiera palīgam arestēt kareivi vai jefreitoru. Šī vara no seržantu sastāva ir tikai rotas staršīnam.

Par disciplinārās varas pārkāpšanu komandierim jānes atbildība.

Ja padotais izdarījis pārkāpumu un priekšnieks atzīst, ka viņa disciplinārā vara ir nepietiekama šā pārkāpuma sodīšanai, tad reglaments paredz viņam tiesības lūgt uzlikt sodu vainīgajam ar vecākā priekšnieka varu.

Visi šie reglamenta nolikumi ir armijas dzīves nesatricināms pamats. Tie palīdz komandieriem ieviest karaspēka daļās stingru kara disciplīnu, norūdit karavīru gribu un garu, izaudzināt no viņiem prasmīgus un vīrišķīgus mūsu Dzimtenes sargus.

Karadienests ir bargs, un tā likumi — stingri. Neviena pārkāpums nedrīkst palikt bez komandiera ievēribas. Nevēriba var tikai pamudināt kareivi uz vēl rupjāku disciplīnas pārkāpumu. Tā arī notika kādā no N daļas apakšvienībām ar kareivi Grigorjevu. Nodaļas komandieris, kurā dienēja kareivis Grigorjevs, kādu laiku neveltēja nekādu vērību tam, ka vairāki kareivji pieļauj disciplīnas un reglamentu prasību pārkāpumus, uzskatot to par sīkumu. Nodaļas komandieris aizmirsa, ka karadienestā nav «sīkumu» un viņa pienākums — nesamierināmi cīnīties pret kara disciplīnas pārkāpumiem, lai arī cik mazvērtīgi tie izliktos pirmajā acu uzmetienā.

Redzot šādu iecietību, kareivis Grigorjevs sāka izdarīt dažādus sīkus pārkāpumus, ko nodaļas komandieris centās neievērot, nenovērtējot to nozīmi. Apakšvienībā Grigorjevu uzskatīja pat par disciplinētu, jo viņam nebija neviena soda. Šādai nepareizai komandiera attieksmei pret kareivi neizbēgami bija jānovēd pie visai nopietniem disciplīnas pārkāpumiem. Drīz tas arī notika. Grigorjevs izdarīja rupju kara disciplīnas pārkāpumu, par kuru rotas komandieris bija spiests uzlikt kareivim arestu.

Par ko liecina šis fakts? Tas liecina par to, ka, ja nodaļas komandieris savlaicīgi sodītu kara disciplīnas pārkāpēju kareivi Grigorjevu, tad viņš to atturētu no rupjā pārkāpuma. Šāds secinājums apstiprinājies disciplīnārās prakses pieredzē.

Bet ne par katru pārkāpumu ir vajadzīgs uzlikt pašu stingrāko sodu. Komandierim jāprot izmantot visi sodu veidi, bet nevis katrā gadījumā pielietot tikai visstingrākos sodus, kādi paredzēti Disciplīnārajā reglamentā. Pārmērīga stingro soda mēru pielietošana disciplīnas celšanai neatnes labumu, bet gan ļaunumu. No tā pakāpeniski mazinās disciplīnarsodu audzinošā nozīme, un tam kā sekas ir tas, ka cieš paša komandiera autoritāte.

Ir zināms, ka, ja nodaļā ir labi nostādīts audzināšanas darbs, tad nelielam sodam ir nopietna ietekme uz pārkāpuma izdarītāju.

Komandiera autoritāte tikai tad ir liela, kad padotais viņā redz stingru, taisnīgu priekšnieku ar augstām prasībām visu jautājumu atrisināšanā. Par disciplīnas pārkāpšanu komandieris nepiēdos, par priekšzīmīgu dienestu atzīmēs, izvīrīs par paraugu citiem, vienmēr pasargās no nepamatotām piezīmēm, rūpēsies par kareivi. Šādam komandierim vienmēr būs neapstrīdama autoritāte, un kareivji to cienīs. Ar šādu komandieri padotie ikkurā brīdī gatavi iet, kā saka krievu paruna, — «ugunī un ūdenī».

N apakšvienībā liela autoritate ir nodaļas komandierim seržantam Prochorovam. Kaujas un politikajās mācībās viņš rāda personīgu piemēru padotajiem, nekur un nekādos apstākļos nemazina savas kā komandiera augstās prasības. Vecākais seržants Prochorovs neatstāj bez ievērības nevienu disciplīnas pārkāpšanas gadījumu nodaļā. Viņš pieturas pie šāda atzinuma: «Novērsīsi sīku pārkāpumu — izglābsi no liela.»

Reiz kareivis Budarins nostājās ierindā, nesakārtojies, kā pienākas, formas blūzi. Viņa nekārtīgo izskatu tūlīt ievēroja nodaļas komandieris.

— Paskaidrojiet savus pienākumus pirms stāšanās ierindā, — prasīja vecākais seržants Prochorovs kareivim Budarinam.

Pārlicinājies, ka kareivis šos pienākumus labi zina, nodaļas komandieris pavēlēja viņam iziet no ierindas un sakārtoties.

Tajā pašā laikā vecākais seržants Prochorovs pavēlēja iziet no ierindas kareivim Čubarovam un paskaidrot: kādēļ viņš arī šoreiz nav notīrījis pogas un nav ņēmis vērā piezīmi, kas viņam jau agrāk bija izteikta. Kareivis Čubarovs, protams, nevarēja ne ar ko attaisnot savu nekārtīgo ārējo izskatu. Viņš bija vienaldzīgi izturējies pret nodaļas komandiera piezīmi, nebija izdarījis vajadzīgos secinājumus.

Bez soda nevar atstāt disciplīnas pārkāpumu, un nodaļas komandieris pareizi rīkojās, uzlikdams Čubarovam sodu.

Rīkojoties stingri pēc reglamenta, vecākais seržants Prochorovs sasniedza stingru kārtību un kara disciplīnu savā nodaļā.

Nodaļas komandieris, kuram augstas prasības, nekad neatstātos pārkāpumu izdarijušu kareivi, nekad nesaudzēs viņa patmīlību par jaunu lietas interesēm, neslēps viņa trūkumus aiz bailēm sabojāt ar to attiecības. Jau A. V. Suvorovs teica, ka «nekas tā cilvēkus nenoved pie ļaunuma, kā slikta vadība».

Mazākajam kara disciplīnas un kārtības pārkāpumam, ikkuram padotā nodarījumam vajag satraukt komandieri. Kareivim ir jāsaprot, ka komandierim nav vienalga, kā viņš uzvedas, jo komandieris, uzliekot sodu, dabiski jūt atbildību pret vecāko priekšnieku par padotā pārkāpumu. Uzliekot sodu nekārtīgiem kareivjiem, nedrīkst pacelt balsi, uztraukties. Uztraukums ir slikts padomdevējs. «Izvairies no nevajadzīga straujuma,» rakstīja Suvorovs savam krustdelam Karačajam. Jārīkojas mierīgi un saprātīgi. Uzliekot sodu padotajam vai atgādinot viņam tā pienākumus, komandierim nav tiesības pieļaut rupjības un netaktiskumu, pazemot kareivja personīgo cieņu.

Dažreiz Dzimtenes aizsardzības intereses prasa disciplīnas

pārkāpējam piemērot visstingrāko sodu. Disciplinārais reglaments uzliek par pienākumu priekšniekiem — padoto atklātas nepakļaušanās vai pretošanās gadījumā — pielietot visus piespiešanas līdzekļus, bet sliktākā gadījumā, ja lieta prasa tūlītēju izšķiršanu, pielietot ieroci, ziņojot par šo ārkārtējo gadījumu saviem vecākajiem komandieriem.

Ieroča pielietošana ir pēdējais iedarbības līdzeklis, un to, protams, var pielietot tikai ārkārtējos apstākļos, kad asa nepieciešamība prasa disciplīnas un kārtības atjaunošanu.

Padomju Armijas kara disciplīnas pamatā nav bailes no soda, bet gan apzinīga un pacietīga to cēlo mērķu izskaidrošana karavīriem, kuriem viņš kalpo. Uzliekot sodu, komandierim vienmēr jāatceras, ka sodi ir paredzēti nolaidīgo labošanai.

PSRS Bruņoto Spēku reglamenti uzliek par pienākumu komandieriem un priekšniekiem no dienas dienā iepazīt savus padotos, zināt viņu noskaņojumus, sagatavotību mācībās, vājās un stiprās puses, vajadzības un prasības. Bez vispusīgas savu padoto pazīšanas komandieris nevarēs prasmīgi izmantot tās tiesības, kas viņam paredzētas reglamentos kārtības nodibināšanai apakšvienībās, nevarēs katrā atsevišķā gadījumā noteikt pareizo soda mēru padotajam, kas izdarījis pārkāpumu.

Sevišķi liela nozīme šīnī ziņā ir nodaļu komandieriem — seržantiem un staršīnām. Nodaļas komandieris ir pirmais kareivis un līdz ar to pirmais priekšnieks armijā. Viņš pastāvīgi atrodas kopā ar kareivjiem. Ar personīgās drosmes un varonības piemēru viņš iedvesmo savus padotos uz kara varoņdarbiem. Reizē ar viņiem nodaļas komandieris izbauda visas karadienesta grūtības. Viņa svēts pienākums ir ik dienas mācīt un audzināt savus kareivjus, būt stingram savās prasībās pret tiem, visos gadījumos rādīt paraugu kareivjiem.

Tomēr tuvība ar kareivjiem nekādos apstākļos nedrīkst izdzēst dienesta robežas starp komandieri un viņa padotajiem. Komandierim ir jākomandē, jāpavēl, bet padotajam ir bez ierunām jāpakļaujas, jāizpilda pavēles. Nedrīkst būt draugu būšanas starp viņiem. Komandieris, kuram ir gribas spēks, vienmēr pakļaus sev cilvēkus, kuriem ir dažādi raksturi, ieradumi un tieksmes, patris iedvest viņiem bezierunu paklausību.

Šādu piemēru mūsu apakšvienību dzīvē ir daudz. Reiz, pārrunājot ar virsniekiem par kara disciplīnas jautājumiem, generalis viņiem pastāstīja kādu pamācošu faktu, ko viņš pats personīgi novērojis. Kādā nodaļā bija zema disciplīna. Kā to parādīja pārbaude, šāda disciplīnas stāvokļa galvenais iemesls bija tas, ka

nodaļas komandieris neprata nodibināt pareizas savstarpējas attiecības ar padotajiem.

Kareivji viņu sauca vārdā. Draugu būšana noveda pie tā, ka seržants pārstāja komandēt nodaļu, pazaudēja savu komandiera seju. Tā vietā, lai pavēlētu un prasītu savas pavēles bezierunu izpildi, nodaļas komandieris griezās pie tā vai cita kareivja ar lūgumu, pierunāja viņu būt disciplinētam. Pilnīgi saprotams, ka viņš netika galā ar saviem pienākumiem.

Tad nodaļā tika nosūtīts cits komandieris — vecākais seržants Gavrilovs. Jaunais komandieris iepazinās ar padotajiem, izpētīja viņus, ņēma vērā iepriekšējā komandiera attiecības ar kareivjiem un ieveda nodaļā kārtību. Kareivji sajuta Gavrilovā pieredzējušu, stipras gribas, stingru un tajā pašā laikā rūpīgu un taisnīgu priekšnieku. Grūti bija īsā laika sprīdī radikāli izmainīt nodibinājušās nepareizās attiecības starp iepriekšējo komandieri un tā padotajiem, bet komunisti Gavrilovs, pilnīgi izmantojot nodaļas komandiera tiesības, ātri pārvarēja šīs grūtības.

Pateicoties priekšzīmīgai militārai kārtībai, kādu nodibināja vecākais seržants Gavrilovs, nodaļā redzami uzlabojās mācību kvalitāte, radās vairāk kaujas un politisko mācību teicamnieku.

Mūsu komandieriem ir pietiekoša disciplinārā vara, lai jau pamatā izskaustu pārkāpumus, sauktu pie kārtības nevīžīgos. Prasmīgi un saprātīgi izmantojot savas tiesības, komandieri nostiprina kara disciplīnu, kārtību un organizētību mūsu karaspēkā, ceļ Padomju Armijas kaujas spējas.

Uzliekot sodu, ir ļoti svarīgi, lai pārkāpuma izdarītājs dziļi saprastu savu vainu, izjustu sodu, kurā viņš pats vainojams. Reizē ar to ir jāpanāk, lai visi apakšvienības karavīri pareizi izprastu disciplīnas pārkāpuma raksturu un soda jēgu, kuru uzlicis komandieris. Soda brīdinošā nozīme ir vispār zināma. Ne velti saka: «Vienu sodīsi, — desmit atturēsi no kara disciplīnas pārkāpumiem.» Lūk, kādēļ sods parasti uzliekams atklāti. Kareivim to pasludina personīgi vai ierindas priekšā.

Atklātībai ir liels spēks! Tā rada ap izdarīto pārkāpumu sabiedrisku nosodījumu, kas palīdz komandierim audzināt līdz ar pārkāpuma izdarītāju visus pārējos karavīrus.

Padomju Armijas komandieri uzkrājuši bagātu pieredzi personālā sastāva apmācīšanā un audzināšanā, kā arī disciplīnārās prakses realizēšanā. Audzinot karavīrus stingras, apzinīgas kara disciplīnas garā, mūsu komandieri vienmēr prasmīgi savieno pārliecināšanas metodi ar piespiešanas metodi, cenšas panākt, lai katrs karavīrs uz visstingrāko ievērotu reglamentu prasības.

II. PAMUDINĀJUMI PADOMJU ARMIJĀ

PAMUDINĀJUMU NOZĪME

Boļševiku partija, Padomju valsts un personīgi biedrs Staļins augsti vērtē padomju cilvēku godīgo darbu un aktivitāti, viņu radošo ierosmi, drosmi un varonību mūsu Dzimtenes vārdā. Padomju labākie cilvēki — rūpniecības un lauksaimniecības stachanovieši, izgudrotāji un konstruktori tiek apbalvoti ar augstām balvām un atzinību.

«Darba cilvēks, — saka biedrs Staļins, — pie mums jūtas kā savas zemes brīvs pilsonis, savā veida sabiedriska darbinieks. Un, ja viņš strādā labi un dod sabiedrībai to, ko spēj dot, — viņš ir darba varonis, viņš iegūst slavu.»¹

Pamudinājumi mūsu valstī ir varens darbaļaužu komunistiskās audzināšanas līdzeklis; tie mobilizē masas darba un kauju varoņdarbiem, komunistiskās celtniecības lielo uzdevumu atrisināšanai.

Padomju cilvēki, vēl vakardien nepazīstami, pateicoties savam godīgajam un pašai izlēmtajam darbam, var kļūt pazīstami visā zemē un iekarot vispārēju cieņu un atzinību.

Padomju Armijā pamudinājumiem un apbalvojumiem tāpat ir milzīga nozīme. Tie ir svarīgs līdzeklis karavīru audzināšanā augstas apzinīgas disciplīnas garā. Pamudinājumu sistēma mūsu armijā spilgti atspoguļo tās īpatnības, kas tai piemīt kā socialistiskās valsts armijai. Pamudinājumi nostiprina karavīru morālo garu, attīsta viņos labās īpašības — patriotismu, centību, pašizlēmtību, godīgumu, neātlaidību, iniciatīvu utt.

Padomju tautas ģenialie vadoņi Ļeņins un Staļins māca mūsu komandierus, lai viņi apbalvotu priekšzīmīgos karavīrus, pamudinātu viņus un izvirzītu par priekšzīmīgiem citiem.

Ir zināmi fakti: kad pilsoņu kara laikā IV armijas daļas, kuras no visām pusēm bija ielencis ienaidnieks, godam izturēja Uraļskā ienaidnieka aplenkumu, V. I. Ļeņins Aizsardzības Padomes vārdā izteica šīs armijas karavīriem pateicību. Vladimira Iljiča Ļeņina augstā apbalvojuma iedvesmots, IV armijas personālais sastāvs turpmākajās kaujās pret ienaidnieku ierakstīja jaunas lappuses padomju ieroču slaveno uzvaru vēsturē.

Lielā Tēvijas kara dienās ar lielu uzmanību un dziļu satraukumu padomju cilvēki klausījās pa radio un lasīja laikrakstos Augstākā Virspavēlnieka J. V. Staļina pavēles, kurās tika izteikta pateicība vienībām un daļām, kas izcēlās kaujās pret vācu fašis-

¹ J. V. Staļins, Ļeņinisma jautājumi, 591. lpp.

tiskajiem okupantiem. Lielā vadoņa un karavadoņa biedra Staļina pateicība un Maskavas saluti, kas dārdeja par godu uzvarām pār ienaidnieku, iedvesmoja padomju karavīrus jauniem varoņdarbiem mūsu Dzimtenes slavas vairošanā.

Visa mūsu zeme ar sasprindzinātu uzmanību sekoja Padomju Armijas un Kara Flotes varonīgajai darbībai. No Augstākā Virspavēlnieka biedra Staļina pavēlēm padomju cilvēki uzzināja par mūsu ieroču jaunām uzvarām, par karavīru jaunajiem, teiksmainajiem varoņdarbiem. Šajās pavēlēs tika uzskaitītas visvairāk izcēlušās daļas, kas bija iemācījušās graut ienaidnieku pēc staļiniskās kara zinātnes visiem likumiem.

Biedrs Staļins izteica personalajam sastāvam savu pateicību, kurai visa zeme pievienoja savu kvēlo sveicienu varonīgajiem dēliem — mūsu Dzimtenes slavenajiem sargiem.

Pēc šādas pavēles un Maskavā nodārdejušā saluta karavīriem, kuri piedalījās šajās uzvaru nesošajās kaujās, daudzās vienībās tika izdoti sevišķi Goda raksti ar vienības komandiera parakstu. Šajos Goda rakstos teikts: «Ar Augstākā Virspavēlnieka Padomju Savienības Maršala biedra Staļina pavēli mūsu vienības personalajam sastāvam, tādējādi arī Jums, kas piedalījies kaujās, izteikta pateicība.»

Goda rakstos, kur ierakstīta staļiniskā pateicība, atspoguļojas padomju karavīru slavenais kauju ceļš. Saņemot Goda rakstu, karavīri zvēreja cīnīties pret nīsto ienaidnieku vēl drosmīgāk, vēl vīrišķīgāk.

Daudziem Padomju Armijas kareivjiem un virsniekiem ir vairāki pateicības raksti par viņu bezbailību un drošsirdību kaujās. Piemēram, staršinam Marķelim Frolovam no Menzelinskas ir trīspadsmit pateicības rakstu, pirmajos astoņos rakstos ir padomju pilsētu nosaukumi. Dīvos citos rakstos ir ierakstīta Visla un Poznaņa. Trijos pēdējos rakstos uzskaitītas vācu pilsētas. Daudzās kaujās piedalījies šis drošsirdīgais karavīrs, lielās krievu tautas cienīgais dēls. Staļiniskā pateicība vainago viņa kauju varoņdarbus.

Vecākais leitnants Ogaļcovs, kas piedalījās kaujās par Altdamu, sacīja: «Ar milzīgu satraukumu karavīri lasa biedra Staļina pateicības. Šos rakstus mēs saņemam pēc katras kauju operācijas... tajos atzīmēta ar Augstākā Virspavēlnieka pavēli mūsu vienības piedalīšanās. Staļina pateicība vairo mūsu spēkus, vada kaujā... Cīņa par Altdamu ilga vairākas dienas, bet, kad mums paziņoja par staļinisko pateicību, nogurumu kā ar roku atņēma. No jauna rokas satvēra ieroci.»

Biedra Staļina pateicība — tā ir visas padomju tautas pateicība. Tas ir visaugstākais gods Padomju Armijas un Jūras Kara Flotes karavīram.

J. V. Staļins ar sevišķu pavēli atzīmēja gvardes kareivja Aleksandra Matvejeviča Matrosova nemirstīgo varoņdarbu, kurš ziedoja savu dzīvību, aizsedzot ar savu ķermeni ienaidnieka dota ambrazuru, ar to nodrošinādams tās rotas uzbrukumam sekmes, kurā viņš dienēja.

«Biedra Matrosova lielajam varoņdarbam ir jābūt par kara drošsirdības un varonības paraugu visiem Sarkanās Armijas karavīriem,» teikts pavēlē.

«Lai Padomju Savienības Varoņa gvardes kareivja Aleksandra Matrosova piemiņu padarītu nemirstīgu, — pavēlu:

1. 56. gvardes strēlnieku divīzijas 254. gvardes strēlnieku pulkam piešķirt nosaukumu:

«Aleksandra Matrosova vārdā nosauktais 254. gvardes strēlnieku pulks.»

2. Padomju Savienības Varoni gvardes kareivi Aleksandru Matvejeviču Matrosovū uz mūžīgiem laikiem ieskaitīt Aleksandra Matrosova vārdā nosauktā 254. gvardes pulka pirmās rotas sarakstos.»

Ģenialais karavadonis biedrs Staļins uzmanīgi sekoja mūsu karaspēka kaujas darbībai, vīrziņa tā pūles pilnīgas uzvaras iegūšanai pār fašistiskajām ordām, juta lepnumu par padomju karavīru varonību, drošsirdību un vīrišķību. Kaujās pie Staļingradas sevišķu varonību un vīrišķību izrādīja mūsu karavīri, kas cīnījās pie Verchņekumas ciema. Biedrs Staļins, uzzinot par to, deva norādījumus par viņu ieteikšanu apbalvošanai. Daļas komandierim adresētajā telegramā biedrs Staļins rakstīja: «Esmu lepns par jūsu neatlaidīgo cīņu.»

Mūsu Dzimtene augsti vērtē savu uzticamo dēlu nopelnus. Katrs, kas aizrautīgi, nežēlojot spēkus un dzīvību, izpilda savu karavīra pienākumu, iegūst visas tautas mīlestību un cienību. Tādu karavīru par viņa priekšzīmi un varoņdarbiem dienestā vienmēr atzīmē komandieris, kas var novērtēt kareivja centību.

Tāpat kā katrs pārkāpums prasa atbilstošu iedarbību uz padoto, kas pārkāpis disciplīnu, tā arī centība un priekšzīme dienestā, ko izrādījis karavīrs, prasa to vai citu pamudinājumu.

Pamudinājums moraliski paceļ ne tikai to, kam tas izteikts, bet arī visu apakšvienību. Pamudinājumu prakse parāda padomju karavīriem, ka dienests PSRS Bruņotajos Spēkos ir goda pilns pienākums, goda un slavas lieta. Karavīrs, kas priekšzīmīgi

53 - 3.045 -
izpilda savu dienesta pienākumu, iegūst mūsu armijā godu un atzinību. Ar to lepojas komandieris, ieroču biedri. No labāko karavīru — kaujas un politisko mācību teicamnieku parauga, no viņu pieredzes mācās un tiem līdzinās visi apakšvienības kareivji un seržanti.

Katram karavīram ir jāapzinās PSRS Bruņotajos Spēkos noteikto pamudinājumu nozīme. Priekšnieka pamudinājums ir Dzimtenes un tautas pateicība, kuri izrādījuši Padomju Armijas un Flotes komandierim lielu uzticību. Komandieris pamudina padoto par to, ka viņš godīgi un pašaižliedzīgi izpilda savu svēto pienākumu socialistiskās Dzimtenes priekšā.

Padomju karavīru pamudinājumiem un apbalvojumiem bija liela nozīme Lielā Tēvijas kara gados. Padomju karavīru apbalvošanai tieši kaujas laukā bija liela moraliska nozīme. Tā izsauca daudzos vēl lielāku vēlēšanos kļūt līdzīgiem tiem, kas ar savu drosmi, prasmi un varonību izpelnījušies Dzimtenes atzinību.

Pamudinājumi miera laikā ir pārbaudīts līdzeklis, kas mobilizē karavīrus Padomju Armijas kara varenības un kara disciplīnas tālākai nostiprināšanai.

Pamudinājumu sistema, ko pielieto Padomju Armijā, radikāli atšķiras no pamudinājumiem buržuaziskajās armijās. Kapitalistisko valstu armijās pamudinājumiem ir kroplīgas formas un tie domāti kareivju masu apmānīšanai. Tā, piemēram, ASV armijā visādi veicina un atbalsta kareivju zvēriskos instinktus, lai pārvērstu tos par profesionāliem slepkavām un laupītājiem. Amerikas Savienotajās Valstīs, tāpat kā citās kapitalistiskajās zemēs, visi militaristu ideoloģiskie apstrādāšanas līdzekļi virzīti uz to, lai padarītu kareivjus pār imperialistu laupītāju nodomu padevīgiem izpildītājiem, lai kareivis bez ierunām ietu nāvē par miljardieru un miljonaru interesēm.

Padomju Armijā katrs pamudinājums, kas paredzēts Disciplinārajā reglamentā, ir iedarbīgs līdzeklis mūsu socialistiskās Dzimtenes sargu kareiviskai audzināšanai. Prasmīgi pielietojot pamudinājumus, padomju komandieris it kā vairo sava padotā kareivīgo centību, veicina viņā augstu moralisku īpašību attīstību.

PAMUDINĀJUMU VEIDI

Disciplinārais reglaments noteic kareivjiem, seržantiem un staršīnām desmit pamudinājumu veidus:

- pateicības izteikšana ierindas priekšā vai pavēlē;
- agrāk uzliktā disciplinārsoda noņemšana;

kārtējā dienesta kareivjiem, seržantiem un staršinām atvaļinājuma piešķiršana ārpus daļas novietnes — līdz 2 dienaktīm;

kārtējā dienesta kareivjiem, seržantiem un staršinām īslaicīga atvaļinājuma piešķiršana — līdz 10 diennaktīm, neskaitot laiku aizbraukšanai līdz vietai, kur pavadāms atvaļinājums, un atpakaļceļam;

apbalvošana ar uzslavas rakstu par mācību kursa nobeigšanu mācību daļās, apakšvienībās vai ieskaitot rezervē;

apbalvojums ar vērtīgu balvu vai naudu;

apbalvošana ar karavīra personīgo fotokartiņu, kas uzņemta pie attīta daļas Karoga;

paziņojums uz karavīra dzimto vietu vai iepriekšējo darba vietu par viņa priekšzīmīgo dienesta pienākumu pildīšanu, kā arī par iegūtajiem pamudinājumiem;

apbalvošana ar krūšu nozīmēm.

Kara skolās bez jau minētajiem pamudinājumiem to kursantu vārdi, kas teicami beiguši apmācību kursu, tiek ierakstīti Goda plāksnē.

Komandiera uzdevums ir no visiem pamudinājumu veidiem izvēlēties to, kurš visvairāk atbilst teicamnieka nopelniem un kurš radīs labvēlīgu ietekmi uz viņu pašu un tā dienesta biedriem.

Isi apskatīsim dažus pamudinājumus, kas paredzēti Disciplinārajā reglamentā kareivjiem un seržantiem.

Pateicība ir liels apbalvojums karavīriem. Disciplinārās prakses pieredze rāda, ka šim pamudinājuma līdzeklim ir lielas iedarbības spējas uz karavīru. Tā it kā divkāršo viņa spēkus, vairo enerģiju, izsauc vēlēšanos vēl labāk pildīt karadienestu. Katram padomju karavīram dziļi iespiedusies atmiņā tā diena, kad viņš saņēmis pirmo pateicību no sava komandiera. Pirmā pateicība neizzūd no atmiņas daudzus gadus.

Armijā pateicību izsaka socialistiskās Dzimtenes vārdā, kura piešķirusi komandierim tiesības un varu atzīmēt labākos karavīrus. Priecīgi ap sirdi kļūst karavīram, kad komandieris ierindas priekšā vai pavēlē izteic viņam pateicību. Viņš ar vēl lielāku gandarījumu lepojas ar to, ka godam pilda savus pienākumus, likumīgi redz pamudinājumā savu, kaut arī vēl mazu, nopelni atzīšanu Dzimtenes priekšā.

Padomju karavīram patriotam ir dārgs komandiera ieskaits. Pamudinājumā, ko tam izteic komandieris, karavīrs redz savas

dienesta centības novērtējumu, savas militarās prasmes atestāciju. Apziņa par to, ka centība ievērota, ka komandieris stingri vēro sekmes kaujas un politiskajās mācībās, palīdz kareivim stiprāk ticēt saviem spēkiem un spējām, virza to uz jauniem panākumiem.

Nodaļas apakšvienībā kareivim Belovam par izrādīto centību dienestā nodaļas komandieris seržants Petrovs, ierindas priekšā izteica pirmo pateicību. Komandiera pamudinājums radīja lielu iespaidu uz kareivi. Saviem biedriem Belovs pēc tam stāstīja, ka šo pateicību viņš uzņēmis kā lielu prieku, ka viņam radusies tieksme vēl cītīgāk izpildīt dienestu un sasniegt jaunus panākumus mācībās.

Tāpat mēs redzam, ka pateicība ir svarīgs pamudinājums kareivim. Tādēļ nepareizi rikojas tas nodaļas komandieris, kurš svaidās ar pateicību, izteic to bez pietiekama pamata, ar to mazinot pateicības nozīmi. Tomēr nav mazāks ļaunums arī no tādas galējības, kad komandieris ārkārtīgi skopojas pamudinājumu izteikšanā, neievēro karavīra izrādīto centību, varonību un priekšzīmi dienestā un savlaicīgi to nepamudina.

Ne pēc reglamenta rikojas arī tas komandieris, kurš ilgāku laiku karavīram izsaka tikai pateicību, neizmantojot citus pamudinājumu veidus.

Dažās nodaļās nereti sastopami kareivji un jefreitori, kuriem ir no 15 līdz 20 atzinību, bet nav neviena cita pamudinājuma. Šāda nepareiza disciplinārā prakse noved pie tā, ka pateicība zaudē savu audzinošo nozīmi.

Ir ļoti svarīgi, lai pateicību izteiktu ne tikvien mutiski, bet arī ierakstītu karavīra sodu un pamudinājumu kartiņā. Komandierim ir jāpārbauda, vai izteiktā pateicība ir ierakstīta dokumentos, un ja nav, tad nekavējoties jāprasa to izdarīt.

Karavīra apbalvojums ar personīgo fotokartiņu, kas uzņemta pie attīta daļas Karoga. Daļas Karogs — tas ir kareiviskā goda, varonības un slavas simbols. Padomju karavīri, kaujas karogiem plīvojot, gāja niknās kaujās par savas mīlotās Dzimtenes brīvību un neatkarību, par savas lielās tautas laimi. Karogā ierakstītie vārdi «Par mūsu Padomju Dzimteni!» ikvienam karavīram atgādina par pagājušām kaujām un cīņām, kurās mēs guvām pilnīgu uzvaru pār ienaidnieku, aicina uz jaunām sekmēm kaujas un politiskajās mācībās, uz mūsu varonīgo Bruņoto Spēku kaujas vareņības nostiprināšanu.

Padomju pulku karogi ir mūsu Dzimtenes pasaulvēsturisko uzvaru slavas apmirdzēti. No Staļingradas līdz Berlinei, no mūsu

zemes Tālo Austrumu robežām līdz Daļņijas un Portarturas ostām savus karogus aiznesa Padomju Armija — atbrīvošanas armija. Šie karogi uzvaroši plandījās Varšavas, Pragas, Bukarestes, Vīnes, Budapeštas un daudzu citu Eiropas pilsētu ielās.

Slavas apmirdzētais daļas Karogs pastāvīgi atgādina padomju karavīram viņa svēto pienākumu — uzticīgi kalpot savai Dzimtenei, aizsargāt to vīrišķīgi un prasmīgi, netaupot savas asinis un dzīvību pilnīgas uzvaras sasniegšanai pār ienaidniekiem. Miera laikā Karogs aicina daļas personālo sastāvu nemiņīgi pilnveidot savu kaujas meistarību, nostiprināt kara disciplīnu un kārtību, diendienā censties gūt jaunas sekmes mācībās.

Lūk, kādēļ tikt nofotografētam pie attīta daļas Karoga ir augsts gods kareivim. Šis gods tiek piešķirts tam karavīram, kura sasniegumi kaujas un politiskajās mācībās ir stingri un pastāvīgi, kura centība dienesta pildīšanā un disciplīnas ziņā ir paraugs citiem kareivjiem un seržantiem.

Gvardes vecākā seržanta Saveljeva sodu un pamudinājumu kartiņā tikai par pēdējiem gadiem vien ierakstītas 14 pateicības, kuras viņam izteikuši tiešie priekšnieki, un piešķirti vairāki apbalvojumi ar vērtīgām balvām un krūšu nozīmēm «Aviacijas teicamnieks».

Bet, protams, par savu ievērojamāko dienu sava dienesta laikā karavīrs uzskata to neseno dienu, kad komandieris viņam pasniedza fotokartiņu, kur viņš, Saveljevs, nofotografēts pie attīta gvardes daļas Karoga, kas godam un ar slavu tika iznests cauri daudzām cīņu vietām Lielā Tēvijas kara laikā.

Komandiera pamudinājums, kas ar atzinību atzīmēja gvardes vecākā seržanta Saveljeva nevainojamo dienestu, iedvesmoja viņu uz jauniem — vēl augstākiem panākumiem mācībās.

Kareivja vai seržanta apbalvošana ar personīgo fotokartiņu paaugstina viņu ne tikai ieroču biedru acīs, bet arī tuvinieku un radu acīs. Vecāki fotokartiņu novieto mājās visredzamākajā vietā, ar lepnumu par savu dēlu rāda to sava ciema iedzīvotājiem, ilgus gadus to glabā kā svētu relikviju.

Paziņojums uz kareivja dzimto vietu vai iepriekšējo darba vietu par izcilu dienesta pienākumu pildīšanu. Mūsu karavīri labi saprot šā pamudinājuma nozīmi. Ar pamatotu lepnumu viņi uzņem šo ziņu par vēstuļu nosūtīšanu vecākiem, skolai, kur viņi agrāk mācījušies, uzņēmumiem, kur viņi strādājuši līdz iesaukšanai armijā.

Šīs komandieru vēstules tiek sagaidītas uzņēmumos un kolchozos ar priecīgu satraukumu. Tās apspriež karavīra teicamnieka

kaimiņi, un šīs vēstules izraisa viņos jaunu patriotiska pacēluma vilni un ražošanas aktivitāti.

Savās atbildes vēstulēs, kurās izpaužas kvēla mīlestība uz Padomju Armiju, darbaļaudis apliecina karavīriem to, ka viņi strādās vēl labāk, un savukārt aicina tos vairot teicamnieku rindas, nenogurstoši paaugstināt daļas kaujas spējas.

Laikrakstā «Krasnaja Zvezda» 1950. gada oktobrī tika rakstīts, ka uz N daļas komandiera adresi ik dienas tiek saņemtas vēstules no karavīru vecākiem, no uzņēmumu kolektīviem, no kolchoziem un iestādēm, kur iepriekš strādājuši kareivji un seržanti. Šīs vēstules tiek sūtītas uz daļu kā atbildes uz komandiera paziņojumu par priekšzīmīgu dienestu un viena vai otra karavīra iegūtajiem pamudinājumiem.

«Mēs esam ļoti aizkustināti un satraukti par vēstuli un pateicību, kuru Jūs izsakāt par labu dēla audzināšanu, — raksta kaujas un politisko mācību teicamnieka biedra Kovaļerova vecāki. — Ir prieks par tādu dēlu, kas jau no jaunības gadiem atdod savus spēkus un spējas, lai kalpotu Dzimtenei. Bet nebūtu pareizi uzskatīt, ka tikai mēs — vecāki esam spējuši tā uzaudzināt dēlu. Viņu audzināja mūsu padomju skola, Ļeņina komjau-natne, boļševiku partija, viņu audzināja mūsu izcilais staļiniskais laikmets.»

Kaļiņina vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa kolchoznieki rakstīja daļas komandierim: «Par atbildi mūsu ciema iedzīvotāja Ivana Akentjeviča un citu Padomju Armijas slaveno cīnītāju paš-aizliedzīgajam dienestam mēs strādāsim ar vēl lielāku sasprindzi-nātību. Kopā ar jums vienā ierindā, dārgie dēli, mēs cīnāmies par mieru un esam gatavi to nosargāt par katru cenu.»

Komandieru sarakstišanās ar fabrikām un rūpnīcām, kolcho-ziem un iestādēm, kur agrāk strādājuši karavīri, ir viens no sva-rīgākajiem kareivju audzināšanas līdzekļiem padomju patriotisma garā, pašai aizliedzīgas kalpošanas garā savai socialistiskajai Dzimtenei.

Daļas komandieris, nosūtot vēstuli uz teicamnieku dzimtajām vietām, ir ne tikai pamudinājis labāko kareivi vai seržantu, ne tikai izvirzījis viņu par paraugu daļas personalajam sastāvam, bet arī pacēlis karavīros personīgās atbildības sajūtu par savas Dzimtenes aizsardzību, reizē ar to nostiprinot armijas saites ar tautu.

Padomju Armijas kareivji un seržanti bez pateicības, personī-gās fotokartiņas, vērtīgas balvas un citiem pamudinājumiem var

izpelnīties arī teicamnieka krūšu nozīmi, kuru noteicis PSRS Augstākās Padomes Prezidijs.

Mūsu armijā noteiktas daudzas krūšu nozīmes: «Snaiperis», «Teicams ložmetējnieks», «Teicams artilerists», «Teicams mīnmetējnieks», «Teicams tankists», «Aviacijas teicamnieks», «Teicams sapieris», «Teicams sakarnieks» utt. Ar šīm nozīmēm apbalvo kareivjus un seržantus, kam ir teicamas sekmes kaujas un politiskajās mācībās, kaš ir priekšzīmīgi disciplinā un pietiekami atbilst noteiktām prasībām savas specialitātes apmērā. Tā, piemēram, lai iegūfu krūšu nozīmi «Teicams artilerists», ir teicami jāizpilda visi vienam gadam paredzētie artilerista kaujas mācību normatīvi, teicami jāzina un jāsaudzē sava kaujas tehnika, jāprot ātri un veicīgi strādāt kaujas šaušanas laikā, jāprot prasmīgi izmantot maskošanās līdzekļus.

Kareivis Verovs ir labākais strēlnieks N daļā. Šaušanas sacensībās, kas notika apgabalā, viņš citu klases šāvēju vidū ieņēma pirmo vietu. Par teicamu šaušanu apgabala karaspēka pavēlnieks apbalvoja Verovu ar krūšu nozīmi «Teicams strēlnieks».

Sakarā ar to rotā, kur dien šis karavīrs, notika karavīru sapulce ar sekojošu dienas kārtību: «Kalpot Dzimtenei tā, kā tai kalpo kareivis Verovs». Sapulcē kareivji un seržanti apsveica kareivi izcilniekū par apbalvojumu un apliecināja rotas komandierim, ka arī viņi, teicami mācoties un stingri ievērojot kara disciplīnu, iegūs šādu apbalvojumu.

Teicamnieka nozīme pie mūsu karavīra krūtīm, tā ir atzinība par augstu kaujas meistarību un centību dienestā. Mācību teicamnieki ir daļas lepnums. Kļūt par kaujas un politisko mācību teicamnieku ir katra kareivja, seržanta un staršinas patriotiskais pienākums.

Nodaļas komandierim ir jāņem vērā, ka pamudinājums jāpiešķir arī karavīram, kas atklājis ļaunprātību vai kādu nopietnu trūkumu un veicinājis tā novēršanu, iesniedzot ziņojumu.

Ierindas un seržantu sastāva personu pamudināšanai var būt arī citas formas, kas nav paredzētas Disciplinārajā reglamentā. Tā, piemēram, istā laikā un vietā izteikti komandiera sirsnīgi, uzmudinoši vārdi ir apbalvojums karavīram par viņa darbu, ir stimuls jaunām sekmēm mācībās.

Ir zināms, ka izcilais krievu karavadonis A. V. Suvorovs vienmēr veicinājis visu labāko, kas piemīt krievu kareivim. Kad karagājienā uz Itāliju kāds ārzemnieks jautājis Suvorovam, kādā veidā viņš panāk tādu savu kareivju gara pacilātību, ka tie ir gatavi kopā ar viņu pārvarēt jebkādas grūtības, tad karavadonis at-

bildejis: «Mili kareivi, saki viņam labu vārdu, un viņš milēs tevi.»

Boļševiku partijas un Padomju valsts vadoņi Ļeņins un Staļins, izcilie valsts un militārie darbinieki M. I. Kaļiņins, S. M. Kirovs, M. V. Frunze, K. J. Vorošilovs un citi ar saviem dziļi izjustajiem, sirsnīgajiem vārdiem, kurus padomju karavīri uzņēma kā pamudinājumu par savu drosmi un vīrišķību, iedvesmoja karavīrus jauniem varoņdarbiem par godu mūsu Dzimtenes slāvai.

Sevišķs pamudinājums kareivim ir viņa nozīmēšana sardzē — goda pilnā un visatbildīgākajā postenī — pie Kaujas karoga. Pulka svētuma, militārā goda un slavas simbola apsardzība tiek uzdots labākajam no labākajiem, un komandieris, nozīmējot kareivi šim postenim, izrāda viņam lielu uzticību. Komandiera uzticība arī ir sava veida pamudinājums karavīram. Tas rada prieku kareivim, liek viņam vēl akurātāk un uzcītīgāk pildīt dienestu, būt par pirmrindnieku daļā.

Par sevišķi izciliem nopelniem Dzimtenes priekšā kā kara laikā, tā arī miera laikā mūsu karavīri tiek apbalvoti ar Padomju Savienības ordeņiem un medaļām.

Lielā Tēvijas kara laikā miljoni padomju karavīru par izrādīto drošsirdību un varoņību cīņā pret vācu fašistiskajiem okupantiem un japaņu samurajiem izpelnījās valdības apbalvojumu. Karavīru apbalvošanai tieši kaujas laukā bija milzīga nozīme visu kareivju un virsnieku audzināšanā, tā izsauca masveidīgu varoņību cīņā pret mūsu Dzimtenes un visas progresīvās cilvēces ienaidniekiem.

Līdz ar karavīru varoņdarbiem kaujās, mūsu Dzimtene augsti ciena arī ilggadīgu nevainojamu dienestu Bruņoto Spēku rindās. Padomju Savienības valdība noteikusi virsnieku, ģeneraļu un virsdienesta karavīru apbalvošanu ar ordeņiem un medaļām par ilggadīgu dienestu Padomju Armijā un Flotē.

Visaugstākā apbalvojumu pakāpe mūsu zemē ir Padomju Savienības Varoņa un Socialistiskā Darba Varoņa nosaukums. Vienlaicīgi ar nosaukuma Padomju Savienības Varonis piešķiršanu apbalvotajam tiek izsniegts augstākais apbalvojums — Ļeņina ordenis un «Zelta Zvaigznes» medaļa ar uzrakstu medaļas mugurpusē «PSRS Varonis» un PSRS Augstākās Padomes Prezidija sevišķs raksts.

Par jaunu varoņdarbu, kas dod tiesību iegūt Padomju Savienības Varoņa nosaukumu, izsniedz «Zelta Zvaigznes» otru medaļu un apbalvotā dzimtajā vietā uzceļ no bronzas darinātu krūšu tēlu ar attiecīgu uzrakstu.

Padomju Savienības Varonis, kas apbalvots ar divām «Zelta Zvaigznes» medaļām un izdarījis trešo varoņdarbu, līdzīgu agrāk veiktiem, tiek apbalvots ar trešo «Zelta Zvaigznes» medaļu.

Krievu tauta ne vienreiz vien izrādījusi varonību, kad tās dzimtajai zemei draudēja ārzemju uzbrukums. Bet Lielā Tēvijas kara dienās padomju tautas varonība sevišķi plaši izplatījās masās. Vairāk par 11 tūkstošiem Padomju Armijas un Jūras Kara Flotes karavīru piešķirts Padomju Savienības Varoņa nosaukums.

Padomju Savienības Varoņa nosaukums piešķirts biedram Staļinam, kas nostājās Padomju Armijas priekšgalā mūsu Dzimtenei un tās galvaspilsētai Maskavai smagajās dienās un ar apbrīnojamu vīrišķību un noteiktību vadīja cīņu pret hitlerisko Vāciju.

Varonības pamatā ir pašai ziedīgā uzticība mūsu Dzimtenei, Ļeņina-Staļina partijai, skaidra izpratne par cīņas mērķiem, nevaldāma griba uzvarēt, gatavība ziedot sevi Tēvijas labā.

Padomju tauta ar mātes mīlestību raugās uz saviem varoņiem, lepojas ar tiem, augstu vērtē viņu kaujas nopelnus.

Padomju Savienības Varoņu vārdi ieiet Lielā Tēvijas kara vēsturē. Slavenos varoņus un viņu varoņdarbus zina visos mūsu zemes kaktiņos. Gvardes kareivja Matrosova, kareivja snaipera Antonova, Dņepras forsēšanas varoņa — artilerista Ārtjomenko, izlūka Ivana Bogatira, ukraiņu — bruņusitēju brāļu Ostapenko, baltkrieva — lidotāja Gastello, partizanes Zojas Kosmodemjanskas, kareivja Jurija Smirnova, gruzina — zemūdenes komandiera Joseliani, matroža Ivana Golubeca, partizaņa komjaunieša Čekalina — šo, kā arī daudzu citu varoņu vārdi, ir dārgi un tuvi katra padomju cilvēka sirdij.

Mūsu armijā pastāv ne tikai individualas, bet arī kolektīvu — veselu daļu apbalvošanas tradīcija. Šī tradīcija radusies jau pilsoņu kara laikā, kad kaujās izcēlušās karaspēka daļas tika apbalvotas ar sarkanajiem goda karogiem un ordeņiem. Padomju Armijā ir daudz daļu, kuru kauju slavas apvītajos karogos mirdz Ļeņina, Sarkanā Karoga, Suvorova, Kutuzova, Bogdana Čmeļnicka un citi ordeņi.

Pilsoņu kara kaujās atrodams sākums arī citai slavenai tradīcijai. Padomju Armijas veterāni dibināti lepojas ar to, ka viņi dienējuši pilsoņu kara gados Perekopa, Congaras, Voločajevas un citās slavenās divīzijās. Lielā Tēvijas kara dienās tās daļas un vienības, kuras izcēlās kaujās par dažādām pilsētām, ieguva tiesības saukties šo pilsētu vārdā. Padomju Armijā ir vienības, kurām iegūto uzvaru piemiņai piešķirts Staļingradas, Zaporožjes,

Odesas u. c nosaukums. Tā Lielā Tēvijas kara laikā tika atzīmēti veselu karaspēku daļu un vienību varoņdarbi un nopelni Dzimtenes priekšā, bet visslavenākās daļas un vienības tika pārdēvētas par gvardes vienībām.

Ordeņi un medaļas pie padomju karavīru krūtīm un daļu karogiem ir ne tikai viņu drošsirdības, varonības un kaujas meistarības nozīmes. Apbalvojums ir spilgta liecība par to karavīru moralisko garu, kuri veikuši dižo varoņdarbu savas mīlotās Dzimtenes labā, kuri visur un viscaur bijuši par paraugu karavīra pienākuma pildīšanā.

NODAĻAS KOMANDIERA TIESĪBAS PIEŠKIRT PAMUDINĀJUMUS SAVIEM PADOTAJIEM

Komandieru un priekšnieku tiesības piešķirt pamudinājumus saviem padotajiem ierindas un seržantu sastāva personām noteiktas ar Disciplināro reglamentu. Tomēr šīs tiesības pēc sava apjoma nav vienādas visiem komandieriem. Katrs priekšnieks var piešķirt pamudinājumu saviem padotajiem tikai to tiesību robežās, kuras viņam noteiktas pēc Reglamenta.

Pēc Disciplinārā reglamenta nodaļas komandierim ir tiesības izteikt padotajam pateicību un noņemt agrāk uzlikto sodu. Bet bez tam viņam ir vēl tiesības lūgt vecāko komandieri sava padotā labā. Ja nodaļas komandieris uzskata, ka viņa padotais ir cienīgs saņemt lielāku pamudinājumu nekā to, kuru ir tiesības piešķirt nodaļas komandierim, viņš var un viņam ir jālūdz vecāko priekšnieku to izdarīt.

Vairāku nodaļu komandieru disciplinārajā praksē nopietns trūkums ir tas, ka ne vienmēr viņi pamudina kareivjus ar savu varu, neizmanto savas tiesības šajā ziņā. Tā, piemēram, virsnieka Ostapenko apakšvienībā tikai četrus procentus no visiem iegūtajiem apbalvojumiem par to mācību laiku, kamēr apakšvienība atradās nometnē, ir izteikuši nodaļu komandieri. Šajā apakšvienībā ir tādi nodaļu komandieri, kas nemaz nav izmantojuši savas disciplinārās tiesības, nav piešķīruši kareivjiem nevienu pamudinājumu. Katram seržantam ir cieši jāiegauvē, ka pamudināt padotos nav priekšnieka personīga lieta, bet gan dienesta pienākums, no kura viņš nevar izvairīties un kuru nevar atstāt vecāka priekšnieka ziņā.

Ir jāpasvīt, ka nodaļu komandieriem ir jābūt sevišķi uzmanīgiem, izteicot pamudinājumus tiem kareivjiem, kas nedaudz agrāk disciplināri sodīti. Tiesa, komandierim ir tiesības pamudināt kara-

vīru arī tajā gadījumā, ja agrāk uzliktais sods vēl nav noņemts. Tomēr saprātīgāk rīkosies nodaļas komandieris, ja vispirms noņemš karēivim agrāk uzlikto sodu, jo arī tas ir pamudinājums.

Disciplinārajā praksē ir ļoti svarīgi ievērot stingru sistemu, kas izslēgtu mazāko iespēju nenovērtēt pārkāpumus un pārvērtēt pozitīvos faktus. Nodaļas komandierim nav jāskopojas, izteicot pamudinājumus, ja padotie ar savu centību to izpelnījušies, tomēr neaizmirstot, ka nav ieteicams arī rīkoties izšķērdīgi ar pamudinājumiem. Kad pamudinājumus piešķir bez skaita un izšķērdīgi, tie zaudē savu nozīmi un kļūst par parastu ikdienas parādību. Tādu pamudinājumu audzinošā nozīme radikāli samazinās. Pamudinājums ir vērtīgs tad, kad padotie to uzņem kā savas centības un priekšzīmīga dienesta taisnīgu novērtējumu.

Pamudinājumu piešķiršanas praksē, tāpat kā sodīšanas praksē, vajadzīga individuāla pieeja katram karēivim. Komandierim ir jāprot atrast pareizais ceļš uz padotā sirdi un jāprot virzīt padotā enerģija, spēki un zināšanas komandiera gribas izpildīšanai. Karēivji nav viens otram līdzīgi. Tiem ir dažādi raksturi un dažādas spējas, tādēļ arī nepieciešams izturēties pret katru citādi. Vieniem vajag tikai skaidri izvirzīt uzdevumu, un tas ir pietiekoši, lai uzdevums tiktu precīzi izpildīts, otri ir jāpamāca, trešie — jāpiespiež. Nolaidīgie stingri jāsoda, bet priekšzīmīgie jāpamudina. Ar visiem līdzekļiem ir jāpanāk, lai sods piespiestu karēivi mainīt savu izturēšanos pret disciplīnu un lai pamudinājums ilgu laiku saglabātos karavīra atmiņā kā komandiera novērtējums viņa centībai dienestā.

Nodaļas komandierim, pamudinot priekšzīmīgu karēivi, ir jā rūpējas par to, lai par šo apbalvojumu zinātu arī citi karēivji. Darot atklātībai plaši zināmu piešķirto pamudinājumu, tiek veicināta karēivju mobilizācija jaunu panākumu gūšanai kaujas un politiskajās mācībās, kara disciplīnas un kārtības nostiprināšanai.

Arī partijas un komjaunatnes organizācijām vajag aktīvi palīdzēt komandierim, popularizēt priekšzīmīgos karēivjus un viņu pieredzi mācībās. Būdamas komandiera vienvadītāja balsts, tām vispusīgi jāpalīdz viņam kaujas un politisko mācību uzdevumu atrisināšanā, plaši jāizskaidro karavīriem stingrās disciplīnas nozīme mūsu armijai un jānorāda, ka nav pieļaujama vismazākā šīs disciplīnas pārkāpšana.

Pamudinājumi ir liels spēks komandiera rokās. Nepieciešams, lai visi komandieri pareizi izprastu pamudinājumu kā karēivju audzināšanas līdzekļa nozīmi un šos pamudinājumus izteiktu tikai tiem, kas viņus pelnījuši.

Tāpat kā neviens pārkāpums nevar palikt bez iedarbības, tā arī katra kareivja centību komandierim vajag savlaicīgi ievērot un to pamudināt. Tas iedvesmo uzcītīgos un centīgos kareivjus, tajā pašā laikā rada arī pārējos kareivjos tieksmi būt tādiem pašiem kā teicamnieki, sekot viņu priekšzīmei svētā pienākuma pašai izlīdzīgā pildīšanā Dzimtenes priekšā.

*

Boļševiku partija un lielais Staļins mūsu karavīriem izvirzījis cildenu uzdevumu: modri sargāt padomju tautas miera laika radošo darbu un nodrošināt PSRS valsts intereses. Lai godam izpildītu šo uzdevumu, kareivjiem no dienas dienā vajag vairot savu kara meistarību, vajag apgūt Lielā Tēvijas kara bagātīgo pieredzi, teicami mācīties, lai vairotu Padomju Armijas slavenās kauju tradīcijas.

Mūsu karavīru goda lieta ir ar pilnīgu spēku sasprindzinājumu apgūt to, kas nepieciešams karā, būt varonīgiem ikdienas darbā, nemītīgi celt savas apakšvienības kaujas gatavību. Pie tam vienmēr ir jāatceras, ka galvenais noteikums labai kaujas mācību apgūšanai ir stipra disciplīna un stingra militārā kārtība, kuru uzturēt ir visu karavīru pienākums.

Armijas disciplīnas turpmākas nostiprināšanas drošs līdzeklis ir sodi un pamudinājumi, kas noteikti Disciplinārajā reglamentā. Prasmīgi realizējot disciplināro praksi, savienojot stingras prasības pret kareivjiem ar tēvišķīgām rūpēm par viņiem, komandieri ievieš stingru disciplīnu un paraugkārtību vienībās, audzina karavīrus būt par vīrišķīgiem un prasmīgiem mūsu socialistiskās Dzimtenes sargiem.

LPRRT 5. TIPOGRAFIJA

Rīgā, 17. jūnija laukumā № 1

ЛРТПП 5 ТИПОГРАФИЯ

Рига, Площадь 17 июня № 1

KONTROLIERIS № 1
КОНТРОЛЕР

Lasītājs, atrodot grāmatā defektus, tiek lūgts grāmatu kopā ar šo talonu nodot atpakaļ tipogrāfijā.

При выявлении брака в книге, просим вернуть книгу вместе с настоящим талоном обратно в типографию.

SATURS

	Lpp.
Ievads	3
I Disciplinārie sodi Padomju Armijā	8
Disciplinārie sodi kā sodamērs un audzināšanas līdzeklis	8
Disciplināro sodu veidi, kuri uzliekami kareivjiem un seržantiem	9
Nodaļas komandiera tiesības disciplināro sodu uzlikšanā	16
II Pamudinājumi Padomju Armijā	22
Pamudinājumu nozīme	22
Pamudinājumu veidi	25
Nodaļas komandiera tiesības piešķirt pamudinājumus saviem padotajiem	33

Tulkojusi - *V. Sakale*

Redaktors *A. Deglavs*. Māksl. redaktors *V. Kovalovs*.

Techn. red. *V. Dārziņa* Korektors: *L. Tilla*. *E. Jirgensone*.

Nodota saikšanai 1952. g. 13. novembrī. Parakstīta iespiešanai 1953. gada 6. janvārī. Papīra formāts 60x84 1/2. 1,125 pap. l., 2,14 iespiedloksnes. 2,57 izd. loksnes. G 788076. Izdevn. Nr. 5491-Mp439. Tip. pasūt. Nr. 2824. Iespiesta LPRRT 5. tipogrāfijā Rīgā, 17. jūnija laukumā 1.

Bezmaksas izdevums

ЛАТГОСИЗДАТ — РИГА

Отпечатано в типографии № 5 ЛРТПИ г. Рига, ил. 17 июня 1.

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309061046

0.401

EXEMPLAR

102

Bez maksas izdevums

9/11

